

L'ORGUE HISTÒRIC DE MONTESA

III cicle de concerts

10 ANIVERSARI
de la restauració de l'orgue

DEU ANYS DE VIDA d'un orgue molt singular

Enguanys, l'orgue de Montesa ha fet 10 anys de la seua restauració. Una dècada abans, el treball dels orgueners Berenguer & Díaz, el de l'equip de la Universitat Politècnica de València coordinat pel professor Vicent Guerola que intervingué en el moble, l'assessorament documental de l'historiador Josep Cerdà, les subvencions de la Diputació de València, i les aportacions de la Parròquia de Montesa, possibilitaren la recuperació d'aquest magnífic instrument.

En efecte, aquell 9 de març de 2002, escoltàvem de nou –després d'un parèntesi de 66 anys–, l'orgue que 258 anys abans havia portat al món l'habilitat de l'orguener Martín Usarralde. D'aquesta manera, aquell instrument que havia desafiat guerres i terratrèmols, es convertia en l'orgue històric de Montesa, memòria viva del barroc valencià.

En aquesta dècada d'existència des del seu *segon naixement*, ha ocupat ràpidament un paper preponderant en la vida organística valenciana. Fruit de la col·laboració amb entitats com la Universitat Politècnica de València, l'Associació d'Amics de la Costera, l'Institut Valencià de la Música, la Diputació de València, la Universitat de València i l'Ajuntament de

Montesa s'han ofert, amb els que es realitzaran durant el mes de desembre d'enguany, 21 concerts. També, diverses classes de restauració de patrimoni moble organitzades des del Departament de Conservació i Restauració de Béns Mobles de la Universitat Politècnica de València, activitats didàctiques amb escoles i instituts de secundària, trobades d'organistes –la darrera, organitzada pel monestir de Montserrat el passat 10 de novembre–, i també, la gravació de 3 CD's a càrrec del catedràtic Vicent Ros, *La Dispersione i Música Trobada*.

A més, el 26 d'octubre de 2007, l'orgue va ser protagonista d'un fet singular: la lectura de la tesi doctoral que, dirigida pel Dr. Antonio Ezquerro Esteban (cap del Departament de Musicologia al CSIC, i President de RISM-Espanya [Répertoire International des Sources Musicales]), va presentar Gustavo Delgado Parra, organista de la catedral de Mèxic, amb el títol *Un libro didáctico del siglo XVIII para la enseñanza de la composición: el "Libro que contiene onze partidos" para órgano de Josep de Torres en la colección "Jesús Sánchez Garza" del CENIDIM (México, D.F.)*. El treball en qüestió va ser acollit en el seu dia pel Departament de Comunicació Audiovisual,

10 ANIVERSARI

de la RESTAURACIÓ de l'ORGUE

Documentació i Història de l'Art de la Universitat Politècnica de València. A banda de l'exposició dels continguts, el professor Delgado va interpretar amb l'orgue quatre peces de les contingudes en dit manuscrit, obtenint finalment la qualificació d'excel·lent *cum laude*.

També, des de Radiotelevisió Valenciana, es va enregistrar un concert per a orgue i dolçaina, emés després dins el programa *Música i llocs*.

Finalment, l'orgue sona habitualment cada diumenge i dies de festa dins la seua funció original, la litúrgica, objectiu que sobradament executa el músic local Quique Castelló i reforça en ocasions especials l'organista titular Òscar Oliver, en col·laboració de vegades d'altres organistes amics com Miguel Gironés, Arturo Barba, Quique Roselló i Vicent Giménez.

Han pujat l'empinada escala de l'orgue, com a concertistes, personalitats com Vicent Ros (catedràtic d'orgue del Conservatori Superior de València), Guido Iotti (professor de l'Escola Superior de Música de Catalunya), Maria Nacy (professora del Conservatori Superior de Barcelona), Josep Vicent Giner (professor del Conservatori Professional de València), Esteban Elizondo (catedràtic del Conservatori Superior de Sant Sebastià), Jordi Vergés (organista de la

Seu de Tarragona), Juan de la Rubia (professor de l'ESMUC), Arturo Barba (professor del Conservatori Superior de València), Ignasi Jordà (professor del Conservatori Superior de Castelló), Carlos García-Bernalt (professor del Conservatori de Girona), Gustavo Delgado (organista titular de la catedral de Méxic), i Òscar Oliver (professor del Conservatori Superior de València i organista titular de l'orgue històric de Montesa). Tanmateix, han actuat juntament amb l'orgue cantants com ara Lorena Valero i Marta Matheu, l'oboé Jesús Fuster, i agrupacions com "Schola gregoriana Laetentur", "La Dispersione" i l'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València.

Deu anys després, aquest projecte de recuperació patrimonial i cultural és una realitat patent amb nombroses possibilitats de projecció i difusió, i que necessita del compromís de tots aquells que estem d'una o altra manera implicats al seu voltant, per a que els esforços realitzats fins el moment no queden –com tantes i tantes vegades en aquest país– abandonats sense la necessària continuïtat per a mantindre viva la nostra identitat cultural.

Més informació a la direcció d'internet
www.museumontesa.com

IO ANIVERSARI
de la restauració de l'orgue

CONCERT D'ORGUE I BARÍTON

Diumenge, 2 de desembre de 2012
19 hores

Montesa, església de l'Assumpció

I part

- **Xàcara (*)** *J. B. Cabanilles (1644-1712)*
- **Vittoria mio cuore.** *G. Carissimi (1605-1674)*
- **Come raggio di sol.** *A. Caldara (1670-1736)*
- **Ombre opache.** *A. Scarlatti (1650-1725)*
- **Le violette.**
- **Tiento de Llano de 2º tono (*)** *J. B. Cabanilles*
- **Bist du bei mir.** *J. S. Bach (1685-1750)*
- **Ich habe genug.**

II part

- **Revenge, Timotheus cries.** *G. F. Handel (1685-1759)*
- **Dignare oh Domine.**
- **Music for a while.** *H. Purcell (1659-1695)*
- **Fantasia en Do HWV 490 (*)** *G. F. Handel*
- **Chi sprezzando.** *G. F. Handel*
- **The trumpet shall sound.**

(*) orgue sol.

Vicente Antequera, baríton
Òscar Oliver, orgue

OSCAR OLIVER GONZALEZ

orgue

Inicia els seus estudis musicals als 8 anys a l'Escolania de València on és nomenat organista de la Reial Basílica als 13 anys. Es gradua amb les màximes qualificacions sota la tutela de Victòria Alemany i Adolfo Bueso, perfeccionant-se més tard amb Ramon Coll a Barcelona i Ana Guizarro a Madrid.

Ha ofert recitals en diferents ciutats europees i també a les principals sales espanyoles juntament amb els més destacats cantants i músics valencians convidat per la Universitat de València, Joventuts Musicals, Amics del Liceu, la Fundació FIDAH i la Hamu de Praga entre altres. Entre les seues actuacions com a solista destaquen les realitzades al costat de l'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València, la Banda Municipal de València, l'Ensemble Col •legno i l'Orquestra Simfònica de València.

Com a repertorista ha treballat amb solistes i directors de la talla de Nathalie Sutzmann, Simon O'Neill, Waltraud Meier, Bo Skovhus, R. Frübeck de Burgos i Fabio Biondi. També ha estat convidat per l'Opera Academy of Skive en masterclasses al costat de figures com Dalton Baldwin, Raina Kabaivanska i Ernesto Palacio.

Interessat també per propostes que ofereixen una manera diferent d'apropar-se al món de l'òpera, ha dirigit des del piano obres com l'*Òpera dels tres porquets*, i *Hola Cenerentola!*.

És membre fundador de *Procambra* i d'agrupacions com *Veus Paral•leles* i *Martini Quartet*. En la actualitat treballa en un espectacle basat en l'*Enoch Arden* de R. Strauss amb el baríton Vicent Antequera i l'actriu Rosana Pastor.

Pertany al cos de Professors de Música i Arts Escèniques des de 2002, i des d'eixe any, és titular de l'orgue històric de la parròquia de l'Assumpció de Montes. Des de 2004, és professor del Conservatori Superior de Música *Joaquín Rodrigo de València*.

VICENT ANTEQUERA

baríton

Naix a València, on realitza els seus estudis musicals obtenint el títol superior de cant. Posteriorment es trasllada a Ginebra per a completar la seua formació en la "Opera-Studio de Geneve" i a Milà en la "Scuola Musicale di Milano" amb Bianca Maria Casoni. Aiximateix, ha freqüentat la classe de mestres com Francisco Valls, Ian Baar, Lorraine Nubar, Renato Bruson, Bonaldo Giaiotti, Carlos Chausson i Giulio Zappa per al repertori d'òpera en centres musicals com el "Festival líric internacional de Callosa d'En Sarrià", la "Academia musical de Niza" o la "Academia Chigiana de Siena" entre altres i amb Miguel Zanetti, Wolfram Rieger, Robert Expert, Dalton Baldwin o Stella Doz en la música de cambra.

El seu repertori comprén obres de diferents èpoques, des del barroc fins a la música contemporània, etapa aquesta que el durà a participar al XX i XXI festivals internacionals de música contemporània de València ENSEMS, on estrena obres de Luis de Pablo o Mauricio Sotelo, entre altres.

Ha treballat sota la direcció de Lorin Maazel, Manuel Galduf, Carlo Argelli, Tiziano Severini, Curti, Mazzola, o Kamal Khan, i amb directors d'escena

com Giampaolo Zennaro, Gustavo Tambascio, Robeto Laganá, Colette Tomiche, *La Fura dels Baus* o *Els comedians* a ciutats com València, Barcelona, Sevilla, Madrid i pràcticament tota la geografia espanyola, així com a Ginebra, París, Niza, Perpignan, Bern, Zürich, Sicília, Orvieto i Cremona, entre altres.

Intervé en el festival *La impronta de España* a l'Havana interpretant *El retablo de maese Pedro* de Falla. Altres papers al seu càrrec han estat, entre altres, l'Adonis -*Venus i Adonis*-, Fígaro -*El barbero de Sevilla*-, Guglielmo -*Cosí fan tutte*-, Conte -*Le nozze di Figaro*-, o Felipe -*La Revoltosa*-.

D'entre la seua interpretació de música sacra destaquen el *Rèquiem* de Fauré, la *Missa solemne de Santa Cecília* de Gounod, la *Missa de la coronació* de Mozart, el *Rèquiem* de Mozart, la *Paukenmesse* de Haydn, el *Magnificat* de Bach, l'*Oratori de Nadal* de Saint-Saëns, *El Messies* de Händel, la *Messe G-dur* de Schubert i la *Missa brevis en si b. KV 265*, de Mozart, entre altres.

10 ANIVERSARI
de la restauració de l'orgue

**MUSICA VOCAL DE L'ORGANISTA
JOAN CABANILLES (1644-1712)**
en el tercer centenari de la seua mort

Dissabte, 8 de desembre de 2012
20 hores

Montesa, església de l'Assumpció

Misa a 6v*	(Kyrie – Gloria – Credo – Sanctus)
El galán que ronda las calles	(Dúo al Santísimo Sacramento)*
Mortales que amáis	(Tono al Santísimo Sacramento a 4v)*
Gallardas I	(orgue sol)
Arroyuelo no huyas	(Tono al Santísimo Sacramento a 4v)*
Atiende a mis suspiros	(Tono al Santísimo Sacramento a 4v)*
Mi esposo asesta sus flechas	(Villancico al Santísimo Sacramento a 11v)*

*Transcripció i edició revisada de José Duce Chenoll

Solistes:

Elia Casanova, Lucía Martín i Quiteria Muñoz (*tiples*)

Isabel Marí i Sonia Gil (*alts*)

Christian Roca i José Manuel Bustamante (*tenors*)

Tiorba: Robert Cases

Orgue: Òscar Oliver

Director: José Duce Chenoll

IO ANIVERSARI
de la restauració de l'orgue

COR DE CAMBRA

amystis societat musicològica

Va ser fundat el 2009 amb el desig de compartir la passió per la música vocal i instrumental del barroc valencià.

Des dels seus orígens el grup se centra en la recuperació i difusió del repertori inèdit compost en un període de temps que comprèn des de finals del segle XVI fins a principis del XVIII, reinventant i explorant noves formes que puguin agradar a un públic sempre renovat.

Tots els membres del grup tenen àmplia experiència, tant a nivell solista com coral, col·laborant freqüentment amb importants agrupacions

com el *Cor de la Generalitat Valenciana*, *Coral Catedralícia de València*, *Victoria Musicae*, *Estil Concertant*, o *Capella de Ministrers*.

Dins la vessant musicològica destaca la reestrena de la sarsuela inèdita de R. Chapí *El duc de Gandia*, la gravació completa de l'obra vocal de Joan Baptista Cabanilles, l'estrena de peces de compositors valencians en els concerts realitzats per COSICOVA i els concerts realitzats dins i fora del territori nacional donant a conèixer el repertori barroc valencià, sent d'especial interès el realitzat a l'Església de Notre-Dame de Vincennes (París).

PATROCINA
Ajuntament
de Montesa

IVM

INSTITUT VALENCIÀ DE LA MÚSICA

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORT